

אוצר החכמה

כאשר נפגש באקראי עם מרן הגר"ח, הרהיב ברוב חוצפה לטעון בפניו:  
 "איזו בטלנות היא זו מצידכם לשכוח מסכום הכסף שלכם המצוי  
 ברשותי"?!

אוצר החכמה

אנ-אז גילה מרן הגר"ח זצ"ל את אזניו של הלה, שזה לו חדשים  
 אחדים שהוא מאריך את דרכו בלכתו אל בית הכנסת מחמת אותה  
 הלואה. ולא, בכלל לא נשכח ממנו הדבר...<sup>(3)</sup>

אוצר החכמה

## בשלושה פרקים

אוצר החכמה

בטבעו לא היה מרן הגר"ח זצ"ל בעל בכי, אולם שלושה דברים גרמו לו  
 להזיל דמעות כמים. האחד: בעת אומרו בימים הנוראים את הקטע  
 "להוגה דעות ביום דין", בפיוט "לאל עורך דין", כשהוא מסביר, כי אם  
 על פעולות ומעשים עדיין יש אפשרות לפקח, הרי שלהיות סמוך ובטוח  
 כי הדעה ומחשבת הלב שלמים באמונה ובתום, מי יוכל, על פי המבואר  
 בדברי חז"ל ש"הרהורי עבירה" הם מאותם ג' דברים שאין אדם ניצול  
 מהם בכל יום,<sup>(4)</sup> ובעומדנו אל מול "הוגה דעות" שום צל צילו של הרהור  
 לא נעלם אלא עומד למשפט צדק.

הפעם השניה שעל פי השמועה בכה מרן הגר"ח בתוך קהל ועדה,  
 היתה כאשר סיפר אודות תלמידו של הג"ר יהונתן אייבשיץ שחטא כלפי  
 רבו ונתקלל מאתו שלא תהיה לו מנוחה, וכאשר נתקיימו בו דבריו של  
 אותו צדיק ובעודו נע ונד נקלע לאתריה של הג"ר דוד בכר בעל שו"ת  
 "דברי אמת"<sup>(5)</sup> באמצע שיעור שמסר לתלמידיו, ניסה להציג קושיא או

(3) מפי מו"ר הג"ר משולם דוד סאלאווייציק שליט"א.

(4) בבא בתרא קס"ד ע"ב.

(5) מגדולי דורו. די אם יצויין כי כאשר פונה בעל ה"נודע ביהודה" בתשובותיו אל ה"דברי  
 אמת" מקדים הוא שורות רבות של הפלגת תארים, כמו למשל בחלק "אבן העזר" סי'  
 ע"ג:

"מי כמוהו דעה מורה, שר התורה, ארך האברה, חכמתו פניו תאירה, ה"ה כבוד מעלת יקר  
 תפארת ישראל, ראש גולת אריאל, איש חי רב פעלים מקבצאל, רב הרבנים גאון הגאונים  
 פאר העתים חמדת הימים, ראש הבשמים, המאור הגדול מאיר עיני הגולה החכם הכולל.

שתים על דבריו בשיעורו, והג"ר דוד לא אבה להביט בפניו ולשמוע את אשר בפיו, באומרו כי "רובצת עליו קפידא של אדם גדול". כאשר שאל אותו תלמיד כפרה לחטאתו, השיב לו ה"דברי אמת" כי העצה היחידה היא שישוב לרבו ויבקש מחילה מאתו בלב נשבר, "אולי עוד תספיק" אמר לו.

ורבות ה' דיבר בו בהחכם רבי דוד ולא נפל מדבריו ארצה, שכן אותו תלמיד מיהר לסוב על עקביו לבקש מחילה מאת הג"ר יהונתן, אולם כאשר הגיע עייף ויגע מטלטולי הדרך לעירו של רבו, ראה את ארונו הנישא על כפיים למנוחות עולמים, ולא עמדה לו הזכות לבקש מאתו מחילה...

גם בספרו את אותו מעשה זלגו עיניו של מרן הגר"ח דמעות.

והפעם השלישית בה ראו אותו בוכה, היתה בעת אשר נודע לו כי אחת מבנות משפחתו למדה ויודעת לכתוב בשפת המדינה... דמעות כמים הגיר באותה שעה.



רבי שמעון שקאפ ורבי חיים עוזר גרודז'ינסקי

כאשר היה מרן זצ"ל מספר על שלושת הדברים הללו, היה מפטיר ואומר כי מבכיו של אבא ניתן לאמוד אלו דברים בערו בעצמותיו, ועל מה היה איכפת לו ביותר.<sup>6</sup>

אמרתם "בינוני"? ולואי...

את המעשה הבא סיפר מרן הג"ר חיים עוזר גרודז'ינסקי זצ"ל:

בשעות אחר הצהרים של ראש השנה אחד, באו כמה מבעלי הבתים של בריסק לביתו של

אין גומרים עליו את ההלל, המפורסם לשבח בתורה ובמעשים טובים, לתורתו הכל תאבים, מרביץ תורה לרבים, נ"י [נר ישראל] פ"ה [פטיש החזק] ע"ה [עמוד הימיני] שמו הקדוש והטהור הכל מפארים ומשבחים, חכם יצחק בכר דוד ה"י לנצח..."

(6) מפי מו"ר הג"ר משולם דוד סאלאוויצקי שליט"א.